

TEZAU LITURGIC

4 IULIE

SLUJBA SF. IERARH ANDREI, ARHIEPISCOPUL CRETEI

ATENA, 2010

**ΤΗ Δ΄ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΗΝΟΣ,
ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΟΥ,
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ**

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Εἰς το, Κύριε ἐκέκραξα, ἰσώμεν στίχους σί' και ψάλλομεν
Στιχηρά Προσόμοια. Ἦχος πλ. δ'. Τί υμάς καλέσωμεν.

Τί σε νυν Ανδρέα καλέσωμεν; ἀσκητήν των παθημάτων,
αμαυρούντα τας ορμάς, λειτουργόν ἱεουργούντα Ευαγγέλιον
Χριστοῦ; κιθάραν, μελωδούσαν τα του Πνεύματος; κινύραν,
καταθέλγουσαν τα σύμπαντα; Νέον Δαυῖδ γνωριζόμενον, της
κιβωτοῦ προσκιρτήσαντα, της χάριτος, και της νέας διαθήκης
σοφέ;

Τί σε νυν Ανδρέα προσεῖπωμεν; μιμητήν των ἀνδρικῶς,
ηγωνισμένων ἐκλεκτῶν; ἐπαινέτην των Μαρτύρων; Των ἁγίων
ἀψευδή, ἀλείπτειν ἀρετῆς προς ἐπανάλειψιν; Ζωγράφον, της του
βίου ματαιότητος; Ὑφηγητήν ἀκριβεστατον, δογματιστήν
ἀληθέστατον: ἰκέτευε, του σωθῆναι τας ψυχὰς ἡμῶν.

Τί σε νυν Ανδρέα προσφθέγξωμαι; των ἁγίων Ἱεροσολύμων,
βλάστημα τερπνόν; των δογμάτων των ὀρθῶν, της ευσεβείας
στηριγμόν; Της Κρήτης, Ἱεράρχην ἱερώτατον; Τον κόσμον,

φρουκτωρίαις καταυγάζοντα, Ανατολής εξορμώμενον, φωτίζοντα τα Εσπέρια: ικέτευε, του σωθήναι τας ψυχάς ημών.

Ἔτερα. Ἦχος α΄. Των ουρανίων ταγμάτων.

Ορθοδοξίας εμπρέπων θείοις υψώμασιν, αρχιερέων κλέος, τη λυχνία ετέθης, άξιος εργάτης μισθόν αληθώς, των σων πόνων δρεπόμενος· και δια τούτο χαρίσματα εκ Θεού, εκομίσω παμμακάριστε.

Ο μυστηπόλος της κάτω φρικτής τραπέζης εκεί, εν ουρανοίς Κυρίω, την θυσίαν προσφέρει, την άϋλον, και θείαν αύλως αεί, εποπτεύων ημάς ταις αυτού, προς την Αγίαν Τριάδα πρεσβευτικάίς, ικεσίαις ο μακάριος.

Τω Βασιλεί των αιώνων Ανδρέα Κρήτης σοφέ, νυν παρεσιώς δυσώπει, υπέρ των ικετών σου, ρυσθήναι πάσης βλάβης και πειρασμών, και κινδύνων και θλίψεων, και νοσημάτων παντοίων και προς ζών, την ανέσπερον οδήγησον.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

Δεύτε φιλέορτοι πάντες, πνευματικήν χορείαν συστησάμενοι, Ανδρέαν τον πάνσοφον εορτάσωμεν τον πλήρη γνώσεως και σοφίας, τον πιστόν ιεράρχην του Χριστού, τον πύργον της ευσεβείας και της εν Κρήτη Εκκλησίας τον φαεινότατον αστέρα. Ούτος γαρ αποστολικάίς ηγλαϊσμένος χάρισι, και την εξ ύψους δύναμιν ενδεδυμένος του Αγίου Πνεύματος, κατά των ακαθάρτων πνευμάτων το κράτος εκτήσατο και ταύτα πόρρω της Κρήτης

εδίωξε, χάριν εξαιρετον ειληφώς παρά Χριστού του Θεού, του παρέχοντος ημίν το μέγα έλεος.

Και νυν. Θεοτοκίον.

Δέσποινα πρόσδεξαι, τας δεήσεις των δούλων σου, και λύτρωσαι ημάς, από πάσης ανάγκης και θλίψεως.

Είσοδος. Φως ιλαρόν. Το Προκείμενον της ημέρας· και τα Αναγνώσματα

Παροιμιών το Ανάγνωσμα

Μνήμη δικαίου μέτ' εγκωμίων, και ευλογία Κυρίου επί κεφαλήν αυτού. Μακάριος άνθρωπος, ος εύρε σοφίαν, και θνητός ος οίδε φρόνησιν. Κρείσσον γαρ αυτήν εμπορεύεσθαι, η χρυσίου και αργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δε εστι λίθων πολυτελών, παν δε τίμιον ουκ άξιον αυτής εστιν. Εκ γαρ του στόματος αυτής εκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δε και έλεον επί γλώσσης φορεί. Τοιγαρούν ακούσατέ μου, ω τέκνα· σεμνά γαρ ερώ, και μακάριος άνθρωπος, ος τας εμάς οδούς φυλάξει. Αι γαρ έξοδοί μου, έξοδοι ζωής, και ετοιμάζεται θέλησις παρά Κυρίου. Δια τούτο παρακαλώ υμάς, και προΐεμαι εμην φωνήν υιοίς ανθρώπων. Ότι εγώ η Σοφία κατεσκεύασα βουλήν, και γνώσιν και έννοιαν εγώ επεκαλεσάμην. Εμή βουλή και ασφάλεια, εμή φρόνησις, εμή δε ισχύς. Εγώ τους εμέ φιλούντας αγαπώ, οι δε εμέ ζητούντες ευρήσουσι χάριν. Νοήσατε τίνυν άκακοι πανουργίαν, οι δε απαίδευτοι ένθεσθε καρδίαν. Εισακούσατέ μου και πάλιν· σεμνά γαρ ερώ, και ανοίγω από χειλέων ορθα. Ότι αλήθειαν μελετήσει ο λάρυγξ μου,

εβδελυγμένα δε εναντίον εμού χείλη ψευδώ. Μετά δικαιοσύνης πάντα τα ρήματα του στόματός μου, ουδέν εν αυτοίς σκολιόν, ουδέ στραγγαλιώδες. Πάντα ευθέα εστί τοις νοούσι, και ορθά τοις ευρίσκουσι γνώσιν. Διδάσκω γαρ υμίν αληθή, ίνα γένηται εν Κυρίω η ελπίς υμών, και πλησθήσεσθε πνεύματος.

Σοφίας Σολομώντος το Ανάγνωσμα

Στόμα δικαίου αποστάζει σοφίαν, γλώσσα δε αδίκου εξολείται. Χείλη ανδρών σοφών επίστανται χάριτας, στόμα δε ασεβών καταστραφήσεται. Ζυγός δόλιος, βδέλυγμα ενώπιον Κυρίου, στάθμιον δε δίκαιον, δεκτόν αυτώ εστί. Ου εάν εισέλθη ύβρις, εκεί και ατιμία· στόμα δε σοφών μελετά σοφίαν. Τελειότης ευθέων οδηγήσει αυτούς. Ουκ ωφελήσουσιν υπάρχοντα εν ημέρα θυμού, δικαιοσύνη δε ρύεται αυτούς εκ θανάτου. Αποθανών δίκαιος, έλιπε μετάρμελον, πρόχειρος δε γίνεται και επίκαρτος ασεβών απώλεια. Δικαιοσύνη αμώμου ορθοτομεί οδούς, ασεβεία εαυτών αλίσκονται παράνομοι. Τελευτήσαντος ανδρός δικαίου, ουκ όλλυται ελπίς, το δε καύχημα των ασεβών όλλυται. Δίκαιος εκ θήρας εκδύνει, αντ' αυτού δε παραδίδοται ο άσεβής. Εν στόματι παρανόμων παγίς πολίταις, αίσθησις δε δικαίων εύοδος. Εν αγαθοίς δικαίων κατώρθωται πόλις, και εν απωλεία ασεβών αγαλλίαμα. Εν ευλογία ευθέων κατασκαφήσεται. Μυκτηρίζει πολίτας ενδεής φρενών, ανήρ δε φρόνιμος ησυχίαν άγει.

Σοφίας Σολομώντος το Ανάγνωσμα. (δ' 7-15).

Δίκαιος, εάν φθάση τελευτήσαι, εν αναπαύσει έσται. Γήρας γαρ τίμιον, ου το πολυχρόνιον, ουδέ αριθμώ ετών μεμέτρηται. Πολιά δε εστι φρόνησις ανθρώποις· και ηλικία γήρως, βίος ακηλίδωτος. Ευάρεστος Θεώ γενόμενος, ηγαπήθη, και ζων μεταξύ αμαρτωλών, μετετέθη. Ηρπάγη, μη κακία αλλάξη σύνεσιν αυτού, η δόλος απατήση ψυχήν αυτού. Βασκανία γαρ φαυλότητος αμαυροί τα καλά, και ρεμβασμός επιθυμίας μεταλλεύει νουν άκακον. Τελειωθείς εν ολίγω, επλήρωσε χρόνους μακρούς· αρεστή γαρ ην Κυρίω η ψυχή αυτού· δια τούτο έσπευσεν εκ μέσου πονηρίας. Οι δε λαοί ιδόντες, και μη νοήσαντες, μηδέ θέντες επί διανοία το τοιούτον, ότι χάρις και έλεος εν τοις οσίοις αυτού, και επισκοπή εν τοις εκλεκτοίς αυτού.

Εις την Λιτήν τα Ιδιόμελα. Ήχος δ'.

Ενατενίσας ακλινώς, τω ύψει της γνώσεως και κατοπτεύσας αδήλως σοφίας τον βυθόν, σαις διδαχαίς κόσμον κατεπλούτησας, πάτερ Ανδρέα· υπέρ ημών Χριστόν δυσώπει, Κρήτης Ιεράρχα.

Ήχος πλ. δ'.

Δαυϊτικοίς άσμασι τον πνευματικόν ασματογράφον, ευφημήσωμεν λεγοντες· Εξεχύθη η χάρις εν χείλεσί σου Ανδρέα πάτερ, και ανεδείχθη η γλώσσά σου κάλαμος γραμματέως οξυγράφου, καλλιγραφούσα ημίν μέλη τα σωτηρία, δι' ὧν την κατά Χριστόν οικονομίαν και της Αγίας Τριάδος το μέγα μυστήριον ασματικώς

δοξολογείν διδασκόμεθα, αιτούμενοι ταις ψυχαίς ημών το μέγα έλεος.

Δόξα. Ήχος γ΄.

Η μεγάλη της αληθείας σάλπιγξ, ο σοφώτατος Ανδρέας, προς ευωχίαν σήμερον συγκαλείται την Εκκλησίαν, φαιδρώς πάντες πιστοί προς την πανήγυριν υπαντήσωμεν του καλού ποιμένος, ύμνοις γεραίροντες τους ιερούς αυτού πόνους, όπως ταις πρεσβείαις αυτού λάβωμεν παρά Χριστού του Θεού το μέγα έλεος.

Και νυν. Θεοτοκίον.

Εις τον Στίχον· Προσόμοια. Ήχος α΄. Των ουρανίων ταγμάτων.

Τας ηδονάς του γεώδους μισήσας σώματος, καθαρωτάτη γνώμη, και καρδιά Ανδρέα, Κυρίω ωκειώθης πάτερ σοφέ, και θεόπνευστον όργανον, του Παρακλήτου εδειχθης μέλος ημίν, κελαδήσας το σωτήριον.

Στίχ. ΟΙ Ιερείς σου Κύριε ενδύσονται δικαιοσύνην...

Την του Κυρίου Μητέρα ευρών υπόθεσιν, μεγίστων εγκωμίων, μελιρρύτοις σου λόγοις, ανύμνησας Ανδρέα των ιερών Αποστόλων Μαρτύρων τε, τους μακαρίους συλλόγους μεθ ων ημών, των τιμώντων σε μνημόνευε.

Στίχ. Καυχήσονται Όσοι εν δόξη...

Ορθοδοξίας σε στήλην πάτερ γινώσκομεν, εικόνα σωφροσύνης, και πραότητος τύπον, και θείον υμνογράφων τας του Χριστού, Εκκλησίας φαιδρύνοντα, ιερομύστα Ανδρέα· όθεν την σην, εορτάζομεν πανήγυριν.

Δόξα. Ήχος πΑ. β΄.

Ιεραρχών την καλλονήν, Κρητών το μέγα κλέος, την βρύσιν των ασμάτων, υμνωδιών την πηγήν την μελίρρυτον, συνελθόντες ω φιλέορτοι, ασματικούς εγκωμίους καταστέψωμεν λέγοντες· Χαίροις των θεοπεσίων ωδών κιθάρα λιγυρά, Ανδρέα πατήρ ημών· χαίροις το τερπνότατον άκουσμα της θείας Εκκλησίας και εντρύφημα ήδιστον· χαίροις η εναρμόνιος λύρα και εύρυθμος θεοτερπνών ασμάτων. Αλλ ὦ πάτερ τρισόλβιε, μη ελλίπης πρεσβεύειν υπέρ ημών προς Κύριον, των εκ πόθου τιμώντων το ιερόν σου μνημόσουνον.

Και νυν. Θεοτοκίον. Ο αυτός.

Θεοτόκε συ ει η άμπελος... μετά του Ιεράρχου...

Το, Νυν απολύεις. το Τρισάγιον και το

Απολυτίκιον. Ήχος πλ. δ΄.

Ορθοδοξίας ο φωστήρ, Εκκλησίας το στήριγμα και διδάσκαλε, Ιεραρχών η καλλονή, των θεολόγων υπέρμαχος απροσμάχητος, Ανδρέα σοφέ, Κρήτης το καύχημα, κήρυξ της χάριτος. Ικέτευε δια παντός, σωθήναι τας ψυχάς ημών.

Δόξα. Και νυν.

Ο δι ήμᾱς γεννηθείς εκ Παρθένου...

Και Απόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετά την α΄ Στιχολογίαν,

Κάθισμα. Ήχος α΄. Τον τάφον σου Σωτήρ.

Ὡς ἥλιος λαμπρός, ὡς ἀστήρ εὐσφόρος, ἡ μνήμη σου σοφέ, Ἱεράρχα Ἀνδρέα, ἐπέλαμψε τοὺς πέρασι, καὶ πιστῶν τὴν διάνοιαν, κατεφώτισε, ταῖς τῶν θαυμάτων ἀκτίσι, καὶ κατηύγασε, τῶν σε τιμῶντων ἐκ πόθου, καρδίας αἰδίμει.

Δόξα. Καὶ νυν. Θεοτοκίον.

Μαρία ἡ τὰς τρεῖς, ἀνηκούστους ἐνώσεις, ἐνώσασα φρικτῶς, παρθενίαν καὶ τόκον, Θεὸν τε καὶ ἄνθρωπον, πίστιν τε καὶ πιστεύουσιν, τοὺς φρικτῶδες, τούτοις καρδία ἀνθρώπου, ἡμᾶς ἐνώσον, τῆ τοῦ Υἱοῦ σου ἀγάπῃ, καὶ σώσον Πανύμνητε.

Μετά τὴν β΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα. Ήχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον. Ὡσπερ ἀστρον ἀδυτον, καὶ μετὰ πότμον, ὧν δογμάτων λάμψεσι, φωταγωγεῖς διὰ παντός, τῆς Κρήτης πάσης τὸ πλήρωμα, Ἀνδρέα πάτερ, ὁ κήρυξ τῆς χάριτος.

Δόξα. Καὶ νυν. Θεοτοκίον.

Ἐπληγῶθην πάθεισιν, ἰάτρευσον με, ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σώσον με Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ τὸν Σωτήρα κυήσασα, καὶ ἰατήρα, τῶν νόσων Πανύμνητε.

Μετά τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα. Ήχος ὁ αὐτός.

Ἐξ Ἐώας ἐλάμψας, Ἀνδρέα πάτερ, καὶ τὴν Κρήτην ἀπάσαν, καταφωτίζεις νοητῶς, βολαῖς τῶν θείων δογμάτων σου, καὶ ἰαμάτων, ταῖς χάρισιν ἐνδοξε.

Δόξα. Όμοιον.

Ευσεβείας πρόμαχος, συ ανεδείχθης, και της Κρήτης γέγονας, περιφανέστατος λαμπτήρ, Ανδρέα πάτερ σεβάσμιε· όθεν απαύστως τιμώνεν την μνήμην σου.

Και νυν. Θεοτοκίον. Όμοιον.

Η προστασία άμαχε, των εν ανάγκαις, και πρεσβεία έτοιμος, των ελπίζόντων επί σε, από κινδύνων με λύτρωσαι, και μη παρίδης, η πάντων βοήθεια.

Προκείμενον: Το στόμα μου λαλήσει σοφίαν και η μελέτη της καρδιάς μου σύνεσιν.

Στ. : Οι Ιερείς σου Κύριε ενδύσονται δικαιοσύνην και οι όσιοί σου, αγαλλιάσει αγαλλιάσονται.

Ευαγγέλιον εις Ιεράρχην, Νοεμβρίου 13. Ο Ν΄.

Δόξα. Ταις του Ιεράρχου...

Και νυν. Ταις της Θεοτόκου...

Ελέησον με ο Θεός....

Και το Ιδιόμελον. Ήχος πλ. β΄.

Εξεχύθη η χάρις εν χείλεσί σου Ανδρέα πάτερ, και γέγονας ποιμήν της των Κρητών Εκκλησίας, διδάσκων τα λογικά πρόβατα πιστεύειν εις Τριάδα ομοούσιον εν μια Θεότητι.

Εἶτα ο Κανὼν τῆς Θεοτόκου, ποίημα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

Ὡδή α΄. Ἦχος πλ. α΄. Ἴππον καὶ ἀναβάτην.

Ψάλλειν ἀδιαλείπτως, σοὶ χρεωστοῦμεν Ἀγνή, καὶ τὴν σὴν προστασίαν, επικαλεῖσθαι πάντοτε, ἣν πέμψαι σπλαγχνίσθητι, σοὶς ἰκέταις, ὅπως ἀπαλλαγώμεν τοῦ πολεμήτορος.

Ἵδωρ τῆ κεφαλῆ μου, τίς δώσει Πάναγνε; εἰ μὴ σὺ τῶν βλεφάρων, ἀποκενώσης δάκρυα, καὶ δώῃς μοὶ κλαύσασθαι, τὴν ψυχὴν μου ἥνπερ, ἐξαιργασάμην νεκρὰν τοῖς παιίσμασι.

Λόγω τῶν ζώων πάντων, μόνος ἐγὼ τιμηθεὶς τῆ προνοίᾳ τοῦ Κτίστου, ἀλόγως καθυπέκυψα, Πανύμνητε πάθεσι, ψυχοφθόροις ὄθεν, ἐξωμοιώθην ἀλόγοις κτήνεσι.

Κλίμαξ οὐρανομήκης, τῶν ἀρετῶν ἡ οδός, ἀναφέρουσα λόγῳ, ψυχὰς πρὸς τὰ οὐράνια, ἣς βαίνειν με ποίησον, τὰς βαθμίδας πράξει, καὶ θεωρία Θεοχαρίτωτε.

Καὶ τοῦ Ἁγίου ο παρὼν, σὺ ἡ Ἀκροστιχίς· Ὑμνοὶς κροτῶμεν ἀνδρικοῖς τὸν Ἀνδρέαν. Ποίημα Θεοφάνους.

Ὡδή α΄. Ἦχος πλ. α΄. Ἴππον καὶ ἀναβάτην.

Ἵππον ἀπὸ βλεφάρων, ἐκτιναζάμενος, σεαυτὸν τῷ Δεσπότη, δι' ἀρετῆς ἠτοίμασας, φαιδρὸν καταγώγιον, θεοφάντορ Ὅσιε· ὄθεν ὠφθῆς Θεοῦ ἐνδιαίτημα.

Μέλει παναρμονίῳ, τὴν σὴν κινύραν κινῶν, τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὑμνολογῶν ἐφαιδρυνας, Ἀνδρέα θεσπέσιε, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐνηχοῦμενος θεῖα χάριτι.

Νόμω τω θεογράφω, σοφῶς πειθόμενος, τα του σώματος πάθη, ασκητικῶς ενέκρωσας, τον νουν δε επτέρωσας, τω σφοδρῶ σου ἔρωτι, ἄδων ἄσματα θεία πάνσοφε.

Θεοτοκίον.

Ὅλος επιθυμία, και ἀκραντος γλυκασμός, ο Υἱός και Θεός σου, των αγαθῶν το πλήρωμα, υπάρχει Πανάμωμε· ον δυσώπει ρύσασθαι, τους εν πίστει νυν σοι προστρέχοντας.

Ωδή γ'. Της Θεοτόκου. Ο πήξας επ οὐδενός.

Σοφίας ενυποστάτου Μήτηρ γεγένησαι, του Θεού και Λόγου Μαρία Ἄκραντε· ὄνπερ εκδυσώπησον Ἀγνή, ρανίδα θείου φόβου, εναποστάξαι τη καρδία μου, ὅπως εμπλησθῶ θείας γνώσεως.

Ψεκάδες του υειτού την γην εκπιαίνουσι, και καρπὸν βλαστάνειν Ἀγνή παρέχουσιν· ὄμβροι δε δακρῦων την ψυχὴν, αρδεύουσιν, εγὼ δε, σκληράν καρδίαν και ἀνάληγον, ἔχων ουδαμῶς κατανύσσομαι.

Αὔλως τοις νοεροῖς ο νους συγγινόμενος, ως λιβάδας ἔλκει δακρῦων κεύματα· εμοῦ Θεομήτορ δε ο νους, τη γη προσηλωμένος, πολυσχιδεῖς εννοίας κέκτηται, και ως το εικός απαμβλύνεται.

Το μύρον της αρετῆς εν εἶδεσι τέσσαρσι, Θεομήτορ ἄριστα συσκευάζεται· φρονήσει ανδρεία ψυχική, δικαιοσύνη θεία, και σωφροσύνης καθαρότητι, τούτων δε εγὼ απεστέρημαι.

Και του Αγίου

Ιθύνας δι ἀρετῆς τον βίον σου Όσιε, και τω θείω πόθω Θεώ ενούμενος, όργανον εδειχθης λογικόν, πάσαν την οικουμένην, καταλαμπρύνων μελωδήμασι, θείων θησαυρών αρυόμενος.

Σοφίας της ουρανού γεγονόςς έμπλεως· της ψυχής γαρ το στόμα πλατύνας Όσιε, πάσαν εισεδέξω προφανώς, αίγλην την φωτοφόρον, του τρισηλίου αμαρύγματος, ως ιερουργός ιερώτατος.

Κρατύνας τας ψυχικάς δυνάμεις σου Όσιε, και σαρκός κρατήσας ασκήσει γεγονόςς, όλος φαινότατος αστήρ, τέρπων την Εκκλησίαν, τοις ορθοδόξοις σου διδάγμασι, και αρμονικοίς μελωδήμασι.

Θεοτοκίον.

Ρυσθήναι των παθημάτων αιχμαλωσίας με, δυσωπώ σε Μήτηρ Θεού πανάμωμε, και της αμαρτίας τας ουλάς, πάσας εξαλειφθήναι, την αμαρτίαν η τον αίροντα, κόσμου παραδόξως κυήσασα.

Κάθισμα. Ήχος πλ. δ΄. Την Σοφίαν και Λόγον.

Λαμπρυνθείς την καρδίαν θείω φωτί, εξηρεύξω δογμάτων φωτοειδή, μακάριε λόγια, και τον κόσμον εφώτισας· γεγονώς δε θείον, του Πνεύματος όργανον, ηδυτάτοις φθόγγοις, ηδύνεις εκάστοτε, πάντων τας καρδίας, ανυμνών την Τριάδα, Αγίων τα τάγματα, και Παρθένον την άκραντον, ω Ανδρέα πανεύφημε. Πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ, των παισιμάτων άφεισιν δωρήσασθαι, τοις εορτάζουσι πόθω, την αγίαν μνήμην σου.

Δόξα. Και νυν. Θεοτοκίον.

Ως Παρθένον και μόνην εν γυναιξί, σε ασπόρως τεκούσαν Θεόν σαρκί, πάσαι μακαρίζομεν, γενεαί των ανθρώπων· το γαρ πυρ εσκήνωσεν, εν σοι της Θεότητος, και ως βρέφος θηλάζεις, τον Κτίστην και Κύριον· όθεν των Αγγέλων, και ανθρώπων το γένος, αξίως δοξάζουσι, τον πανάγιον τόκον σου, και συμφώνως βοώμέν σοι· Πρέσβευε τω σω Υιώ και Θεώ, των παισιμάτων άφεισιν δωρήσασθαι, τοις καταφεύγουσι πίστει, τη σκέπη σου Άχραντε.

Ωδή δ΄. Της Θεοτόκου. Την θείαν εννοήσας σου.

Ραδίως προς τα πάθη καθέλκομαι, σης βοηθείας γυμνωθείς, Παρθενομήτορ Θεόνυμφε· διο σπλαγχνίσθητι ρύσαι, του πάθους της κακής συνηθείας με.

Ξηράναι της σαρκός τα κινήματα, τω λογισμώ με πρακτικώς, Θεοκυήτορ αξίωσον, και του νοός τη κινήσει, ταις άνω διατρίβειν ευόδωσον.

Υιοί Θεού μεθέξει γενόμεθα, όσοι ελάβομεν Χριστόν, εγώ δε πάλιν αντέστραμμαι, δια κακίαν Παρθένε, υιός της αμαρτίας γενόμενος.

Οδόν της σωτηρίας ουχ εύρηκα, τη αγνωσία της ψυχής, οδόν ζωής η κυήσασα, Θεοκυήτορ Μαρία, οδός μοι σωτηρίας γενήθητι.

Και του Αγίου

Ο λόγος σου τω βίω κοσμούμενος, θεολογίας ακριβούς, κανών εδείχθη θεσπέσιε, της πανυμνήτου Τριάδος, την δόξαν σαφηνίζων τρανότατα.

Την πράξιν θεωρίας επίβασιν, επιδειξάμενος σοφέ, και θεωρία
χρησάμενος, της πολιτείας σφραγίδι, Ανδρέα θεηγόρε διέπρεψας.
Ως θείος Ιεράρχης πανόλβιε, ποιμαντικώς προπολεμών, της
Εκκλησίας απήλασας, τας των λεόντων εφόδους, Ανδρέα της
ανδρείας φερώνυμε.

Μεγίστων εγκωμίων υπόθεσιν, την Θεοτόκον ευρηκώς, σπουδήν
εδείκνυς κατάλληλον, την υπερτέραν επαίνων, επαίνοις
πολυτρόποις γεραίρων σοφέ.

Θεοτοκίον.

Εκτός μεν συναφείας συνέλαβες, αδιαφθόρως εν γαστρί, πριν
ωδινήσαι δε τέτοκας, και μετά τόκον Παρθένοσ, Θεόν σαρκί
τεκούσα πεφύλαξαι.

Ωδή ε΄ . Της Θεοτόκου. Ο αναβαλλόμενος.

Μόνην σε επίσταμαι, Θεογεννήτρια, αμαρτανόντων την
προστασίαν, και προς σε κατέφυγον, μη με απορρίψης, τον υπέρ
πάντας παιίσαντα.

Ίνα το ανεικαστον, της ευσπλαχνίας σου, εν εμοί δείξης
Παρθενομήτορ, έγχειρόν με κείμενον, και της απαθείας τας τρίβους
καθυπόδειξον.

Των παθών τα κύματα, συνταρασσόμενα, υπό δαιμόνων σφοδρών
πνευμάτων, Αγνή συγκαλύπτουσι, της εμής αθλίας, ψυχής το
εφολκάδιον.

Ίλαρώς μοι φάνηθι, Θεογεννήτρια, εν τη εξόδω ηνίκα μέλλη η ψυχή χωρίζεσθαι, του αθλίου σκήνους, και σώσόν με τον δούλόν σου.

Και του Αγίου

Νυν οι σεμνυνόμενοι, τοις σοις διδάγμασι, και μελωδίαις ταις θεοπνεύστοις, ιερώς ηδόμενοι, Ανδρέα παμμακάκαρ, την μνήμην σου γεραίρομεν.

Αίγλη λαμπρυνόμενος, του Θείου Πνεύματος, τας των Αγίων χοροστασίας, παναγίως ήνεσας· μεθ ὧν νυν αγάλλη, Ανδρέα παμμακάριστε.

Νυν ου δι αισθήσεων, φθαρτών του σώματος, ου φαντασίαις οράς τα θεία· νοερώς δε πάνσοφε, ψυχής ενεργείαις, ενούμενος τω κρείττονι.

Θεοτοκίον.

Δάκρυσι προσπίπτω σοι, σφοδρώς δεόμενος, εμών ππαισμάτων νυν λυτρωθήναι, δια σου Πανάμωμε, και της αιωνίου, χαράς γενέσθαι άξιον.

Ωδή στ΄. Της Θεοτόκου. Μαινομένην κλύδωνι.

Πειρασμών νιφάδες μοι, επελθούσαι Κόρη χαλεπαί, της ψυχής κατέπτωσαν το οίκημα· διο θρηνών, τη σκέπη, τη ση προσέρχομαι.

Λογισμών ματαίων με, ψυχοφθόρων λύτρωσαι Αγνή, λογισμούς λαβείν δε τους της κρίσεως, και της εκεί αξίωσον καταστάσεως.

Θεϊκής εξέπεσον, ευφροσύνης Μητέρα του Θεού, και θρηνείν απάρχομαι ο άθλιος, όπως εκεί, της θρηνωδίας ρυσθήσωμαι.

Ιαμάτων κρήνην σε, κεκτημένοι Δέσποινα αγνή, οι νοσοῦντες δίψει παραπτώσεων, προστρέχομεν, και σωτηρίαν λαμβάνομεν.

Ωδή στ΄. Μαινομένην κλύδωνι.

Ρητορεύων ήλεγξας, τους αθέους στόματι λαμπρώ· των σεπτών Εικόνων γαρ ετράνωσας, παναληθώς, ιερομύστα προσκύνησιν.

Ιερώς εκόσμησας, την σην Πάτερ ένδοξε ζώήν· των παθών γαρ τάραχον κατέσβεσας, και προς ζώήν, της απαθείας προσώρμισαι.

Καλλοναίς των λόγων σου, και δογμάτων πάντες οι πιστοί, ευσεβώς ηδόμενοι αγάλλονται, αιρετικών, τας γλωσσαλγίας τρεπόμενοι.

Θεοτοκίον.

Ολικώς ενούται μοι, ο ανάρκως λάμπας εκ Πατρός, δια της σαρκώσεως πανάμωμε, της δια σου, γεγεννημένης Θεόνυμφε.

Κοντάκιον. Ήχος β΄. Τα άνω ζητών,

Σαλπίσας τρανώς, τα θεία μελωδήματα, εδείχθης φωστήρ, τω κόσμω τηλαυγέστατος, τω φωτί λαμπόμενος, της Τριάδος Ανδρέα όσιε· όθεν πάντες βοώμέν σοι· Μη παύση,πρεσβεύων, υπέρ πάντων ημών.

Ο Οίκος.

Τη οικουμένη, ήλιος ώφθης, εκ παστάδος αγίας της νηδύος της σε τεκούσης εκπορευόμενος· αμαυρών πάσαν γλωσσαλγίαν των του Χριστού αθετούντων την Θείαν Εικόνα και της αυτού αγίας Μητρός και πάντων ομού των αθλησάντων εν δόξη, αγίων αυτού, οσίων τε και ιεραρχών, μεθ ὧν πάντες κραυγάζοντες μέλπομεν· Μη παύση, πρεσβεύων υπέρ πάντων ημών.

Συναξάριον.

Τη Δ΄ του αυτού μηνός, μνήμη του εν Αγίοις Πατρός ημών Ανδρέου Κρήτης, του Ιεροσολυμίτου.

Στιχ. Θανάων εφεύρε των πόνων στέφος μέγα, Κρήτης ο ποιμήν, ου πόνος Κανών μέγας.

Τη δε τετάρτη αρχιθύτην μόρος Ανδρέαν είλε.

Ωδή ζ΄. Της Θεοτόκου. Ο υπερυψούμενος.

Τις άλλος εξήμαρτεν, ως εγώ Πανύμνητε; τον νουν κατηχρείωσα, την σάρκα εμόλυνα, και πάσας τας αισθήσεις, απημαύρωσα ο τάλας.

Εμέ τον πανάσωτον, εμέ τον πανάθλιον, οικτείρησον Δέσποινα, καιδος μοι συγχώρησιν, των πρώην εγκλημάτων, ίνα πόθω σε δοξάζω.

Ονείρων φαντάσμασιν, εκθρός Θεονύμφευτε, πλανάν με επείγεται, προς πώσιν οίησεως· αυτού της πανουργίας, Θεοτόκε λύτρωσαί με.

Ράβδω συμπαθείας σου, βακτηρία σκέπης σου, καμέ παρακάλεσον, Αγνή και ελέω σου, της θείας ευσπλαχνίας, λίπανον την κεφαλήν μου.

Και του Αγίου.

Ίνα την λαμπρότητα, των Αγίων Όσιε, θεάση εν πνεύματι, τοις έργοις ελάμπρυνας, τον βίον σου κραυγάζων· Ο Θεός ευλογητός ει.

Σώμα περικείμενος, ασωμάτων τάγματα, εξήλωσας Όσιε, εν οίς αγαλλόμενος, συμφώνως αναμέλπεις· Ο Θεός ευλογητός ει.

Τα Ιεροσόλυμα, νυν λαμπρῶς ευφραίνεται, φωστήρα πολύφωτον, τῷ κόσμῳ εκπέμπαντα, σε μάκαρ μελωδούντα· Ο Θεός ευλογητός εἶ.

Θεοτοκίον.

Ὁ πρὶν μὲν ἀσώματος, σωματούται Πάναγνε, δι' οἴκτον ἀμέτρητον, ἐκ μήτρας ἀγίας σου, ὦ πάντες μελωδούμεν· Ο Θεός ευλογητός εἶ.

Ὡδή η΄. Της Θεοτόκου. Σοὶ τῷ παντουργῷ.

Χάριν εὐληφῶς, υιοθεσίας θείας, τῷ θείῳ βαπτίσματι, ταύτην ἀπώλεσα, πράξας ἀθέσμιους, ἐν βίῳ ἀμαρτίας· ὅθεν δυσωπῶ σε, Παρθένε οἰκτειρόν με.

Ρίζης ἀναιδούς, τῆς φιλαυτίας κλάδοι, Παρθένε πεφύκασι, κόρος καὶ ἀνεσις· ὅθεν ἐκφύει, ἐσμὸς παθῶν ποικίλων, σε οὐν δυσωπούμεν, τὴν ρίζαν ξηρανθήναι.

Αἶρω τὴν φωνήν, μετὰ κλαυθμοῦ σοὶ κράζων, οἶνον κατανύξεως, Ἀγνή με πότισον, ἄρτου δακρῶν, ἐνταῦθα ἐμπλησόν με, ἵνα μὴ ἐκείσε, πεινάσω καὶ διψήσω.

Μόνος ἀποστάς, τῆς θείας θεωρίας, κτηνώδης γεγένημαι, καὶ τεθηρίωμαι, μόνη τὸν Κτίστην; ἀφράστως τετοκυῖα, λύτρωσαί με Κόρη, τῆς ἐν φλογὶ γεέννης.

Καὶ τοῦ Ἁγίου.

Νέας κιβωτοῦ, τῆς Ἐκκλησίας Πάτερ, φαιδρῶς προεσκίρτησας, χοροὺς στησάμενος· Πάντα τὰ ἔργα, Χριστὸν βοῶν ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Άσμα το καινόν, εν Εκκλησία Πάτερ, Οσίων εκραύγαζες, τω Παντοκράτορι· Πάντα τα έργα, τον Κύριον υμνείτε, και υπερυψούτε, εις πάντας τους αιώνας.

Νέμων αρετή, θεοπρεπώς τα έργα, τους άθλους ανύμνησας, Ανδρέα πάνσοφε, πάντων Αγίων, των πριν θαυμαστωθέντων, και τελειωθέντων, Χριστώ εις τους αιώνας.

Θεοτοκίον.

Δεύτε την αγνήν, και Θεοτόκον Κόρην, υμνήσωμεν λέγοντες, ενθέοις άσμασι· Χαίρε Παρθένε, δι ἧς χαρά εδόθη, φύσει των ανθρώπων, υπερευλογημένη.

Ωδή θ΄. Της Θεοτόκου. Ησαΐα χόρευε.

Νοεράν την αίσθησιν, τη ψυχή μου δώρησαι Αγνή, νεκρώσαι τας απρεπείς, πρώην ηδονάς, ας τίκτειν ειώθασιν, αι αισθήσεις, αι σωματικάι, όπως γενήσωμαι, οικητήριον του Πνεύματος.

Ουδαμώς ανέλιπον, Θεομήτορ πράπτων τα αισχρά, εκ βρέφους αναδειχθείς, οίκος των παθών, καν νυν εν τω γήρα μου, μεταγνώμαι, δος μοι λογισμόν, ίσως εκφύγοιμι, τας κολάσεις τας μελλούσας με.

Κρημνώ παραπτώσεων, ολισθήσας πέπτωκα δεινώς, εξ ύψους των αρετών, Δέσποινα αγνή· συ ουν η αντίληψις, των ασθενών, και αμαρτωλών, χείρά μοι πάρασχε, βοηθείας τω ικέτη σου.

Φοβεί με κριτήριον, Θεομήτορ το δεσποτικόν, και δέδοικα ως πολλών, έμπλεως κακών, πλην εις σε κατέφυγον, καταφυγή, των αμαρτωλών, και μη απώση με, αλλά σώσον τω ελέει σου.

Και του Αγίου.

Ρημάτων ο φθόγγος σου, δια πάσης έδραμε της γης, δογμάτων τε το τερπνόν, και ειλικρινές, Ανδρέα μακάριε· διο Χριστός, ο παμβασιλεύς, σε εστεφάνωσεν, ευπρεπείας διαδήματι.

Εν ενώσει κρείττονι, απολαύων αίγλης τριλαμπούς, Ανδρέα μυσταγωγέ, των υπερφυών, τους πόθω τελούντάς σου, την ιεράν, μνήμην ιερώς, νυν ταις πρεσβείαις σου, εκ κινδύνων διαφύλαττε.

Ασωμάτων τάξεσι, συνευφραίνη νυν εν ουρανοίς, τον τούτων επί της γης, βίον ακλινώς, ως πολιτευσάμενος, και της ορθής, πίστεως φανείς, κήρυξ πανάριστος, θεορρήμον αξιάγαστε.

Θεοτοκίον.

Νεμομένην έστησας, του θανάτου άσχετον ορμήν, τεκούσα σωματικώς, όντως υπέρ νουν, ζωήν την αιώνιον, η προσβαλών, στόματι πικρώ, Άδης κατήργηται, Θεοτόκε Μητροπάρθενε.

Εξαποστειλάριον. Ο ουρανόν τοις άστροις.

Αρχιερέων κλέος, και των πιστών προασπιστής, συ ανεδείχθης Ανδρέα, πάτερ και στήλη αρετών διο μνημόνευε πάντων, των ανυμνούντων σε πόθω.

Θεοτοκίον.

Ο γλυκασμός των Αγγέλων, των θλιβομένων η χαρά, Χριστιανών η προστάτις, Παρθένε Μητηρ Κυρίου, αντιλαβού μου και ρύσαι, των αιωνίων βασάνων;

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἰσώμεν στίχους δ΄ καὶ ψάλλομεν Προσόμοια.

Ἦχος δ΄. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά σου, τῶν παθῶν καθηράμενος, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος οἶκος γέγονας καὶ ἱερέων ἐν χρίσματι, σαυτὸν κατεκόσμησας, παραστάτης δεξιός, χρηματίσας Ἀνδρέα τε, καὶ συνόμιλος, τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ τῆς δόξης, τοῦ Κυρίου κληρονόμος, καὶ Κρήτης μέγας υπέρμαχος.

Ἀληθείας ἐδραῖωμα, καὶ τῆς πίστεως ἔρεισμα, καὶ δογμάτων πρόβολον σε γινώσκομεν, τῆς εὐσεβείας συνήγορον, ἀγνεΐας το σκῆνωμα, καὶ δοχεῖον ἐκλεκτὸν, εὐωδίας τοῦ Πνεύματος, καὶ παμμέγιστον, θησαυρὸν διδασμάτων καὶ κρηπίδα, τοῦ Χριστοῦ τῆς Ἐκκλησίας, Ἀνδρέα Κρήτης θεόπνευστε.

Ἀποστόλων διάδοχον, ὑμνογράφων τὸν μέγιστον, ἀσκητῶν ομόζηλον εὐφημούμεν σε, καὶ διδασκάλων ἐκσφράγισμα, καὶ θεῖον ἐκτύπωμα, καὶ Χριστοῦ μυσταγωγόν, Ἀνδρέα Κρήτης μακάριε, καὶ θεόρρυτον, ποταμὸν ἰαμάτων τὰς ἀνόμους, καὶ βλασφήμους διανοίας, κατακαλύπτοντα πάνσοφε.

Τῆς σοφίας τὸ τάλαντον, πλεονάσας πανόλβιε, τῆς χαρᾶς ἠξίωσαι τοῦ Κυρίου σου, πεποικιλμένος τῆ χάριτι, τῆς θεΐας ἐλλάμψεως, καὶ τῆ αἴγλη νοητῶς, ἀποσιλβῶν τοῦ Πνεύματος, , νυν παρίστασαι, δεξιὰ ζωφόρῳ λαμπηδόσιν, οὐρανόις αενάως καταστραπτόμενος ἔνδοξε.

Δόξα. Ἦχος α΄.

Αγάλλου εν Κυρίω η μεγαλόνησος Κρήτη, απόδυσαι τον πενήθηρη σάκκον, και χιτώνα ευφροσύνης περιζώσαι· ει γαρ και θρόνος του Σατανά γεγένησαι πρότερον κατά το γεγραμμένον, και το σκότος πάλαι έφερες της ασεβείας, αλλ ίδου νυν πολιούχον πλουτείς θαυμαστόν, Ανδρέαν τον λαμπρόν Ιεράρχην και πάνσοφον, αντίπαλον της ασεβείας, και της ευσεβείας υπέρμαχον, ιατρόν αδάπανον ψυχών τε και σωμάτων, και αεί πρεσβεύοντα τω Κυρίω, ελεηθήναι τας ψυχάς ημών.

Και νυν.

Αμαρτωλών τας δεήσεις προσδεχομένη, και θλιβομένων στεναγμών μη παρορώσα, πρέσβευε τω εξ αγνών λαγόνων σου, σωθήναι ημάς Παναγία Παρθένε.

Δοξολογία μεγάλη και Απόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Απόστολος και Ευαγγέλιον του Χρυσοστόμου. (Νοεμβρίου 13).

Κοινωνικόν. Εις μνημόσουν αιώνιον έσται δίκαιος.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις Εκκλησίας θείος αυλός, Ανδρέα Παμμάκαρ, και του Πνεύματος θησαυρός. Χαίροις ο της Κρήτης, ποιμήν ο θεηγόρος, και ημών προστάτης, και η αντίληψις.